

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph. D. ve věci

žalobce: **O. O.**
st. přísl. Nigerijská federativní republika
t. č. pobyt. PoS Zastávka, Havířská 514, 664 84 Zastávka
doručovací adresa: X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2023, č. j. OAM-944/ZA-ZA11-D02-2022,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu je nepřipustná dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č.

325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), řízení o žádosti zastavil dle § 25 písm. i) zákona o azylu a určil, že příslušným státem k projednání žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále jen „nařízení Dublin III“) je Francouzská republika. Jádrem sporu je otázka, zda žalovaný v souvislosti s postupem podle nařízení Dublin III řádně posoudil (ne)existenci systémových nedostatků ve Francii, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů o udělení mezinárodní ochrany (čl. 3 nařízení Dublin III).

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce k žádosti o udělení mezinárodní ochrany sdělil, že z vlasti vycestoval dne 12. 9. 2022 letecky přes Addis Abebu do Paříže. Ve Francii setrval přibližně měsíc. Do ČR pak přicestoval autobusem. Ve vlasti je v ohrožení života, cizí lidé mu vyhrožovali, podpálili dům a vyhnali manželku s dětmi.
3. V rámci pohovoru ze dne 25. 10. 2022 žalobce upřesnil, že si k cestě do Evropy vyřídil francouzské vízum. Ve Francii nikoho neznal a různě se tam potloukal. Kamarád jej pozval do ČR, kde se cítí v bezpečí.
4. Žalovaný v napadeném rozhodnutí měl za prokázané, že žalobci bylo vydáno schengenské vízum s platností ode dne 10. 9. 2022 do dne 9. 10. 2022 s 20 dny pobytu na území a vícenásobným vstupem. Žalovaný proto na základě kritéria uvedeného v čl. 12 nařízení Dublin III požádal dne 4. 11. 2022 Francouzskou republiku o přijetí žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany zpět na své území a posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, kterou žalobce podal v České republice. Dne 4. 1. 2023 žalovaný obdržel informaci, že Francouzská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce. Francouzská republika je tak příslušná k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a je povinna jej přijmout zpět na své území v souladu s postupem podle nařízení Dublin III.
5. Žalovaný se zabýval tím, zda v případě Francie existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. V tomto ohledu žalovaný vycházel zejména z dokumentu Informace OAMP Francie, Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky ze dne 21. 12. 2021 (dále jen „Informace OAMP“), na jehož podkladě takové důvody neshledal. Žalovaný rovněž poukázal na to, že na úrovni Evropské unie nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu ve Francii, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko, aby se členské státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Francouzské republiky (jak to v minulosti zcela jednoznačně učinil v případě Řecka). Francie je rovněž považována za bezpečnou zemi původu, ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a umožňuje činnost právníkům osobám, které na dodržování těchto práv dohlížejí; o udělení mezinárodní ochrany zde ročně požádají tisíce uprchlíků.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. G.

6. Žalovaný se následně zabýval důvody pro aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III. Uvedl, že v případě žalobce nejsou tyto důvody, tj. humanitární důvody pro sloučení rodiny či kulturní důvody, dány. Žalobce nemá na území České republiky žádné rodinné příslušníky ve smyslu nukleární rodiny, nemá zde vytvořeny žádné dlouhodobé vazby. K francouzskému azylovému systému žalobce žádné námitky nevznsl.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

7. Žalobce namítl, že žalovaný nedostatečně posoudil možnost předání žalobce do Francie s ohledem na čl. 3 odst. 2 ve spojení s čl. 17 nařízení Dublin III. Žalovaný je povinen se v odůvodnění zabývat tím, zda přemístění žadatele do jiného členského státu není vyloučeno z důvodu existence systémových nedostatků azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU (viz rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-24). Závěry žalovaného musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v daném státě. Popřípadě v dalších podkladech, které budou obsaženy ve správním spisu. Žalovaný musí v souladu s § 23c zákona o azylu shromáždit relevantní, věrohodné a aktuální informace o právním rámci azylového systému členského státu příslušného k posouzení žádosti a o jeho reálném fungování.
8. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí pouze zcela obecná konstatování, výše uvedeným požadavkům tak nedostál. Jeho posouzení přijímacích podmínek francouzského azylového systému je zcela formální. Takový způsob hodnocení žalovaný využívá prakticky v každém rozhodnutí. Odůvodnění je v tomto směru zcela obecné, což nelze akceptovat s ohledem na povinnost správního orgánu zjistit stav způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu.
9. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem a napadené rozhodnutí je patřičně odůvodněno. V případě žalobce je příslušným státem k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu Francie, která je povinna tak učinit v souladu se základními zárukami a zásadami azylového práva.

IV. Posouzení věci soudem

10. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; dále jen „s. ř. s.“), v zákonné lhůtě (§ 32 odst. 1 zákona o azylu). Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonem stanovené podmínky (žalobce se ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy nevyjádřil a žalovaný s rozhodnutím bez jednání souhlasil).
11. Žalobce soudu předestřel k posouzení námitku, zda ve Francii existují systémové nedostatky přijímacích podmínek pro žadatele o mezinárodní ochranu, které brání přemístění žalobce. Přestože žalobce obecně namítal též porušení čl. 17 nařízení Dublin III, k tomuto tvrzení neuvedl žádnou konkrétní argumentaci, nejedná se tak o řádně uplatněný žalobní bod a soud se jím proto nebude zabývat.
12. Nejprve se soud věnoval otázce, zda v posuzovaném případě existují závažné důvody se domnívat, že ve Francii, která je k posouzení žádosti žalobce příslušná (o této skutečnosti sporu není), dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o

podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie. V případě existence takových nedostatků by totiž podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III nebylo žalobce možné do Francie za účelem posouzení jeho opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany přemístit.

13. V tomto typu řízení je žalovaný vždy povinen zabývat se v odůvodnění svého rozhodnutí otázkou, zda přemístění žadatele do příslušného členského státu nevylučuje existence systémových nedostatků ve smyslu uvedeného ustanovení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27). Žalovaný má přitom zásadně povinnost shromáždit relevantní podklady o přijímajícím členském státě, aby mohl tuto otázku řádně posoudit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44). V otázce azylového řízení nicméně mezi členskými státy stále platí domněnka vzájemné důvěry. Pro její vyvrácení musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostatkách v azylovém řízení, jež by podepřel relevantními důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019-41).
14. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný své povinnosti shromáždit relevantní podklady o přijímacím členském státě dostál, pokud vyšel z Informace OAMP ze dne 21. 12. 2021, Francie, k téže problematice (dále též jen „Informace OAMP“). Tato informace byla vypracována mj. v souladu se standardy Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, jsou opatřeny množstvím odkazů na zdroje informací, z nichž ve svých zjištěních vychází (např. též AIDA – Asylum Information Database, Human Rights Watch, Amnesty International, OSN – Rada pro lidská práva, MZV USA, Eurostat), včetně zdrojů primárních, vzniklých v zemi původu. Jakkoli se jedná o informaci, jejíž zpracování předcházelo vydání napadeného rozhodnutí přibližně o jeden rok, žalobce netvrdil a soudu není známo, že by konkrétní informace zde uvedené aktuální situaci ve Francii neodpovídaly. Žalobce sám na nedostatky systémového charakteru v rámci přijímacího a azylového řízení ve Francii nepoukazoval. Neuvedl jakýkoli relevantní důvod či argument, pro který by v případě Francie měl být shledán systémový deficit azylového řízení. Tvrzení, že ve Francii nikoho nezná, takovým důvodem není.
15. Je pravdou, jakkoli to žalovaný v napadeném rozhodnutí výslovně nezmiňuje, že Francie se dle Informace OAMP dlouhodobě potýká s nedostatkem ubytovacích kapacit. V roce 2020 bylo ubytování zajištěno pouze zhruba 50 % žadatelů, kteří na něj měli nárok, přičemž centra upřednostňují rodiny s dětmi a nové žadatele. S odkazem na zprávu AIDA z roku 2021 se zde uvádí, že žadatelé, kteří na ubytování nedosáhnou, pobývají mimo střediska v nevyhovujících podmínkách, včetně neformálních uprchlických táborů, finanční podpora těmto žadatelům neumožňuje zajištění důstojného bydlení (s. 7–8 Informace OAMP).
16. Při vědomí tohoto zjištění proto bylo na místě zvažovat, zda se jedná o skutečnost, která s sebou ve vztahu k žalobci nese riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny EU. Při posouzení této otázky bylo možné vyjít ze závěrů rozsudku velkého senátu Soudního dvora EU ze dne 19. 3. 2019 ve věci C-163/17, *Jawo*, podle něhož by systémové nedostatky azylového řízení a přijímacích podmínek dosahovaly úrovně neslučitelné s čl. 4 Listiny EU, pokud by dosahovaly obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech okolnostech případu (bod 91). Této obzvláště vysoké míry závažnosti by podle Soudního dvora EU dosahovala situace, ve které by se osoba zcela závislá na veřejné

Shodu s prvopisem potvrzuje J. G.

podpoře kvůli nezájmu orgánů členského státu nezávisle na své vůli a osobní volbě ocitla v situaci silné materiální deprivace, v níž by nemohla uspokojovat své nejzákladnější potřeby, jako je zejména potřeba se najíst, umýt a ubytovat. Vedlo by to k poškození jejího tělesného či duševního zdraví. Nebo by se ocitla v zanedbaném stavu, neslučitelným s lidskou důstojností. *Uvedené míry závažnosti tudíž nedosahují případy, které se sice vyznačují značně nejistým postavením dotčené osoby či podstatným zhoršením jejich životních podmínek, ale neznamenají vážnou materiální deprivaci, že by se tato osoba ocitla v natolik závažném stavu, který lze stavět na roveň nelidskému či ponižujícímu zacházení (body 92 a 93).*

17. Smysl a rozsah ochrany před nelidským či ponižujícím zacházením ve smyslu uvedeného ustanovení Listiny EU koresponduje se smyslem a rozsahem ochrany před újmou ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. čl. 52 odst. 3 Listiny EU), dále jen „Úmluva“. Při posouzení otázky, zda určité zacházení spadá coby nelidské či ponižující pod zákaz obsažený v čl. 3 Úmluvy, lze proto zohlednit též výklad ESLP, jež v několika případech obdobnou otázku posuzoval. Riziko porušení zákazu podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III tak bude dáno, pokud by určité zacházení (s žadatelem o azyl) mohlo dosáhnout určitého prahu závažnosti; posouzení této otázky přitom závisí na souhrnu skutkových okolností, zejména trvání sporného zacházení, jeho fyzických či duševních účincích, někdy pohlaví, věku a zdravotním stavu konkrétní osoby (rozsudek ESLP ve věci *M. S. S. proti Belgii a Řecku*, č. 30696/09, rozsudek velkého senátu ze dne 21. ledna 2011, § 219). Článek 3 nicméně nelze vykládat jako závazek státu zajistit každému právo na bydlení (rozsudek ESLP ve věci *Chapman proti Spojenému království*, č. 27238/95, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 1. 2001, § 99), ani jako obecný závazek poskytnout uprchlíkům finanční podporu, aby si mohli zachovat určitou životní úroveň (rozsudek ESLP ve věci *Muslim proti Turecku*, č. 53566/99, rozsudek ze dne 26. dubna 2005, § 85).
18. Tato obecná kritéria zopakoval ESLP v rozsudku ve věci *N. H. a ostatní proti Francii*, č. 28820/13, 75547/13 a 13114/15, ze dne 2. 7. 2020, v němž zároveň zdůraznil svoji dřívější judikaturu, že povinnost státních orgánů poskytnout ubytování nebo slušné materiální podmínky žadatelům o azyl vyplývá z vnitrostátní právní úpravy přijaté k provedení směrnice 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (§ 161). Evropský soud pro lidská práva nevyločil, že stát může nést odpovědnost podle čl. 3 Úmluvy za zacházení, při němž stěžovatel zcela závislý na veřejné pomoci čelí lhostejnosti úřadů, třebaže se nachází v nouzi neslučitelné s lidskou důstojností (§ 163). Pokud by žadatel o azyl zůstal řadu měsíců bez možnosti zajistit si nejzákladnější potřeby, jakými jsou obživa, hygiena a ubytování, a žil ve stálé obavě z napadení a okradení, zcela bez vyhlídky na zlepšení své situace, pak jeho nouze v kombinaci s nečinností příslušných úřadů představuje porušení čl. 3 Úmluvy (§ 164). Z judikatury ESLP tak lze dovozovat, že riziko nouze žadatelů o azyl s přihlédnutím k individuálním okolnostem žadatele (např. jeho předchozí traumatické zážitky, věk, zdravotní stav apod.), ve spojení s podmínkami přijímacího a azylového řízení v daném státě, nesmí představovat reálné nebezpečí porušení čl. 3 Úmluvy. Takové riziko, resp. riziko překročení prahu závažnosti systémových nedostatků azylového řízení ve Francii, soud ve shodě s žalovaným v případě žalobce neshledal.
19. Žalobce je relativně mladý a zdravý muž, který na území České republiky nemá žádné závazky ani dlouhodobé vazby. Žalobce je zcela soběstačnou a samostatnou osobou, která se

Shodu s prvopisem potvrzuje J. G.

dokáže dobře zorientovat v cizím prostředí; dokázal si vyřídit vízum a do Francie přicestovat, doma nechal rodinu s dětmi. Ze zjištěných podmínek azylového řízení ve Francii vyplývá, že tam má jako žadatel o azyl nárok na finanční i hmotnou pomoc, přičemž není-li možné poskytnout ubytování v tomu určených zařízeních, žadatelům je poskytován za tímto účelem příplatek ve výši 7,40 Eur na osobu a den. Je přitom podstatné, že žadatelé o mezinárodní ochranu mají ve Francii přístup na pracovní trh (po marném uplynutí 6 měsíců od podání žádosti) a mají přístup ke zdravotní péči za stejných podmínek jako francouzští rezidenti. Z uvedených okolností nelze podle soudu dovozovat reálné nebezpečí, že by žalobce v případě svého přemístění do Francie, která je podle nařízení Dublin III příslušná k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu, čelil natolik extrémní nouzi, jež by byla z hlediska článku 3 Úmluvy problematická (srov. rozsudek ESLP ve věci *N. H. a ostatní proti Francii*, č. 28820/13, ze dne 2. července 2020), či že by mu v případě přemístění nezávisle na jeho vůli a osobní volbě hrozila situace silné materiální deprivace.

20. Lze tedy shrnout, že i přes zjištění, že se ve Francii dlouhodobě vyskytují dílčí nedostatky ohledně ubytovacích kapacit, nejedná se s ohledem na osobu žalobce a ostatní záruky azylové legislativy v tomto státě o takové riziko zacházení s žalobcem, jež by bylo rozporné s čl. 3 Úmluvy, resp. s čl. 4 Listiny EU, a jež by muselo vést k aplikaci čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III.

VI. Závěr a náklady řízení

21. Krajský soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí nedostatky, které mu žalobce vytýká, a neshledal ani jiné důvody, pro které by bylo na místě napadené rozhodnutí zrušit; žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení jí tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 4. dubna 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýľová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. G.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. G.